

Теорія Раскольников

- ◎ Достоевський показує не просто злочин, а почуття, думки, переживання людини і причини його злочиння.

- ◎ Головним героєм роману є Родіон Романович Раскольников, колишній студент, різночинець, який живе в глибокій убогості без всякої надії на поліпшення свого становища.

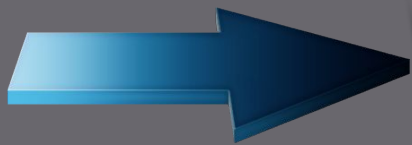
Хто такий Раскольников?

- Родіон наділений багатьма позитивними якостями: розумом, добротою, чуйністю. Важкі життєві обставини доводять його до знемоги. І навколо себе Раскольников бачить убогість і безправ'я. Саме в такій обстановці, де змушений жити герой, і могла зародитися його нелюдська теорія.

Достоевський – це єдиний психолог, у якого я міг чомусь навчитись, знайомство з ним я зараховую до найпрекрасніших удач мого життя. (Ф. Ніцше)

**Проблема
сильної
особистості**

- За Ніцше, **«нова людина»** - це
  - «надлюдина»,
  - «вільний дух»,
  - носій нової «інтелектуальної совісті», для якого немає авторитетів, Бога,це **«людина майбутнього».**

Теорія Раскольнікова

«Я тільки в головну думку мою вірю»

Люди

Нижчі (звичайні)

Власне люди

Характерні
риси

Консервативні
покірні

Їх страчують
Можуть
вбивати

Руйнівники
усталених
традицій
переступають
закон

Соціальна
функція

Господарство
сучасного

Господарство
майбутнього

Історична
функція

Зберігають
світ, примно-
жують його
чисельно

Рухають світ
уперед,
ведуть його
"до мети"

“Тварини тремтячі”?

- Відповідно до теорії Раскольникова, люди діляться на «тварин тремтячих» і на особливих людей, які «право мають» на вчинення злочину заради великих завдань.
«Незвичайні» - це ті люди, які керують світом, досягають висот в науці, техніці, релігії.

Основа теорії

- ◎ В основі теорії лежить твердження, що щастя для більшості можливе шляхом знищення меншості. Сам головний герой намагається з'ясувати, хто ж він: «тварина тремтяча» або «має право».

Мрії про краще

- ◎ Себе Раскольников намагається віднести до останньої категорії. Він вирішує зробити пробу, щоб переконатися у своїй приналежності до сильних особистостей.
- ◎ Раскольников йде на вбивство лихварки. Бажаючи зробити світ кращим, позбавити його від несправедливості, герой стає вбивцею.

Початок страждань

- ◎ Достоевський починає спростування теорії Раскольникова. Вбивство стало початком всіх моральних страждань Родіона. Герою не вдався експеримент над собою. Він не зміг без докорів сумління “переступити через кров”.

◎ Раскольников приходить до висновку, що він така ж “тварина тремтяча”, як і всі інші люди.

- ◎ Свідомість безглуздості вчиненого злочиння важким гнітом лягає на душу Родіона. Але поки він ніяк не хоче зневіритися у своїй теорії, продовжує рахувати свої ідеї правильними. Теорія, яка повинна була вивести його з глухого кута, завела його в ще більш безпросвітний глухий кут.

Пошуки живої душі

- Раскольников відчуває свою повну відгородженість від світу і людей. Він кидається в пошуках живої душі, яка змогла б вислухати його і полегшити страждання. Родіон відкривається Соні Мармеладової, яка є також злочинницею, що порушила моральний закон, який вбив свою душу.

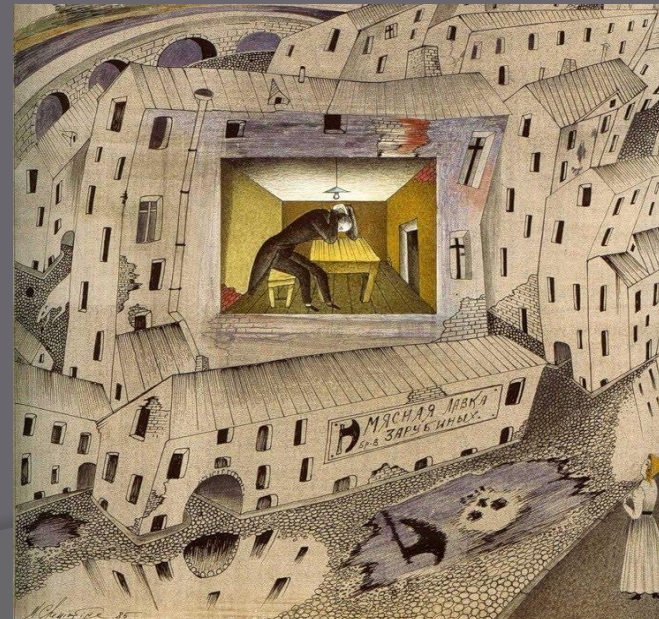
Вплив Соні

- ◎ Під впливом Соні Раскольников зізнається у вбивстві і отримує справедливе покарання. Навіть на каторзі він не хоче відступити від своєї теорії. Усвідомлення провини і покаяння дається Родіону не відразу.

- ◎ Саме доброта, віра в людей і в бога Сонечки Мармеладової допомагають герою відмовитися від своєї нелюдської теорії. Остаточний крах ідеї відбувається в його останньому сні, в якому люди вбивають одне одного в ім'я щастя всього людства.

Логічний підсумок

- ◎ Пустельна земля - ось логічний підсумок теорії Раскольниковова. І тільки після цього сну починається звільнення його з-під влади ідеї, починається його поступове повернення до людей.

Перемога життя...

◎ Родіон починає розуміти, що всі люди однакові і всі гідні щастя, до якого кожен повинен прагнути, допомагаючи іншим. Він відмовляється від своєї теорії, приходить до християнських цінностей, розуміє, що щастя не може бути побудовано на злочині. Життя перемагає цю теорію.

Висновок

- ◎ Таким чином, Достоевський у своєму романі проводить думку, що злочин неприпустимо в людському суспільстві, що теорія, спрямована на знищення навіть однієї людини, не має права на існування.

Завдання:

- Скласти *портфоліо* Родіона Раскольнікова

1. Ім'я, прізвище
2. Навчальний заклад, в якому навчався
3. Соціальний стан -
4. Життєві ідеали -
5. Ставлення до людей і життя -
6. Суть його «теорії» -
7. Основна причина злочину Раскольнікова -
8. Герой у фіналі роману -

- Зробіть висновок: ваше ставлення до «теорії» Раскольнікова, чи є виправдання його злочину.